

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Autonomia wspólnot religijnych a prawa jednostek
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Autonomy of religious communities and the rights of individuals
Kierunek studiów	Prawo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Prawo
Język wykładowy	J. polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Piotr Stanisław, prof. KUL
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
Wykład	30	VII i IX	3 ECTS
Konwersatorium			
Ćwiczenia			
Laboratorium			
Warsztaty			
Seminarium			
Proseminarium			
Lektorat			
Praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
Translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Wykład przeznaczony jest dla studentów IV i V roku studiów. Studenci powinni posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu prawoznawstwa, prawa konstytucyjnego, ochrony praw człowieka, a także gruntowną znajomość prawa wyznaniowego.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1: Zaznajomienie studentów z motywami ochrony autonomii wspólnot religijnych i jej konsekwencjami, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji konfliktowych pomiędzy autonomią tych podmiotów i prawami jednostek.
C2: WYROBIENIE umiejętności w zakresie wyważonego rozstrzygnięcia konfliktów pomiędzy autonomią wspólnot religijnych i prawami jednostek (z uwzględnieniem zwłaszcza orzecznictwa strasburskiego) oraz samodzielnego rozwiązywania problemów prawnych z tego zakresu.

C3: Wypracowanie postawy wrażliwości na potrzebę jednoczesnego poszanowania autonomii wspólnot religijnych oraz praw jednostek, a także zdolności do angażowania się w działania służące ich zabezpieczeniu i promocji

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna i rozumie terminologię prawniczą dotyczącą ochrony wolności myśli, sumienia i religii oraz wynikającej z niej autonomii wspólnot religijnych.	K_W03
W_02	Ma podstawową wiedzę o źródłach prawa międzynarodowego, w których zapewnia się ochronę wolności myśli, sumienia i religii oraz wynikającej z niej autonomii wspólnot religijnych. Zna ogólne zasady tworzenia i stosowania międzynarodowego prawa praw człowieka.	K_W04
W_03	Ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach instytucji prawnych służących ochronie praw człowieka (a wolności myśli, sumienia i religii w szczególności) oraz pogłębioną w odniesieniu do niektórych z nich.	K_W07
W_04	Ma podstawową wiedzę o relacjach między strukturami organizacyjnymi, a także między instytucjami społecznymi, gospodarczymi w aspekcie ochrony praw człowieka (a wolności myśli, sumienia i religii w szczególności). Ma pogłębioną wiedzę w odniesieniu do wybranych struktur i instytucji z tego zakresu.	K_W08
W_05	Posiada umiejętność samodzielnego merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz istniejącego orzecznictwa, w szczególności potrafi stawiać tezy, trafnie formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania i oceny wybranych problemów dotyczących napięcia pomiędzy ochroną autonomii wspólnot religijnych a prawami jednostek.	K_W09
W_06	Zna metody i narzędzia w tym techniki pozyskiwania danych właściwe dla ochrony autonomii wspólnot religijnych w zderzeniu z prawami jednostek.	K_W10
W_07	Ma wiedzę o normach prawnych organizujących struktury i instytucje z zakresu ochrony autonomii wspólnot religijnych oraz praw należnych jednostkom. Rozumie rządzące nimi prawidłowości i identyfikuje kierunki rozwojowe.	K_W11
W_08	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie norm rządzących ochroną autonomii wspólnot religijnych i praw jednostek. Rozumie procesy ich stosowania.	K_W12
W_09	Zna i rozumie normatywne i praktyczne aspekty przedsiębiorczości.	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną na temat ochrony praw człowieka, w tym zwłaszcza wolności myśli, sumienia i religii oraz wynikającej z niej autonomii wspólnot religijnych, w celu analizowania i interpretowania konkretnych procesów i zjawisk prawnych, gospodarczych, społecznych	K_U02
U_02	Posiada umiejętność posługiwania się pojęciami prawnymi w celu rozumienia i analizy zjawisk dotyczących ochrony praw człowieka, a zwłaszcza wolności myśli, sumienia i religii oraz wynikającej z niej autonomii wspólnot religijnych, w aspekcie międzynarodowym.	K_U03

U_03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) w nowoczesnych technologii (ICT).	K_U04
U_04	Posiada umiejętności badawcze obejmujące formułowanie i analizę problemów prawnych, dobór metod i narzędzi badawczych opracowanie i prezentację wyników pozwalające na rozwiązanie problemów dotyczących napięcia pomiędzy autonomią wspólnot religijnych i prawami jednostek (interpretacja, wykładnia przepisów, orzeczeń, literatury) w aspekcie międzynarodowym.	K_U05
U_05	Potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg wybranych procesów i zjawisk społecznych, gospodarczych, politycznych, oraz prognozować ich skutki w zakresie ochrony autonomii wspólnot religijnych w zestawieniu z ochroną praw jednostek.	K_U06
U_06	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień z zakresu autonomii wspólnot religijnych, przy wykorzystaniu różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku nauk prawnych, jak i innych dyscyplin.	K_U07
U_07	Potrafi używać specjalistycznego języka prawnego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie prawa, jak i odbiorcami spoza tego grona.	K_U08
U_08	Posiada umiejętność samodzielnego merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów, w tym stawiać tezy, trafnie formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania i oceny wybranych problemów.	K_U09
U_09	Posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy z prawa podatkowego w różnych zakresach i formach do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej w szczególności krytycznej analizy skuteczności i przydatności stosowanej wiedzy.	K_U10
U_10	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne, przewiduje skutki konkretnych działań w ochrony wspólnot religijnych w zestawieniu z prawami jednostek.	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę kształcenia się przez całe życie.	K_K01
K_02	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role (prelegenta, dyskutanta, doradcy, krytycznego analityka, komentatora efektów), umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację zakładanych celów.	K_K02
K_03	Potrafi odpowiednio ocenić priorytety służące realizacji określonego lub narzuconego zadania, dba o terminową i efektywną realizację zadań.	K_K03
K_04	Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K04
K_05	Umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych, obywatelskich uwzględniając aspekty prawne. Potrafi przewidzieć wielokierunkowe skutki społeczne swojej działalności.	K_K05

K_06	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.	K_K06
K_07	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy.	K_K07
K_08	Umie myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.	K_K08

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Autonomia wspólnot religijnych jako konsekwencja wolności myśli, sumienia i religii (ze szczególnym uwzględnieniem orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka). 2. Gwarancje autonomii wspólnot religijnych w konstytucjach państw europejskich. 3. Szczegółowe gwarancje autonomii związków wyznaniowych w prawie polskim. 4. Obowiązek nieingerencji władz publicznych w sprawy wewnętrzne wspólnot religijnych w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (<i>Hasan and Chaush v. Bulgaria, Holy Synod of the Bulgarian Orthodox Church /Metropolitan Inokentiy/ v. Bulgaria, Supreme Holy Council of the Muslim Community v. Bulgaria, Serif v. Greece, Agga v. Greece, Svyato-Mykhaylivska Parafiya v. Ukraine</i>). 4. Autonomia wspólnot religijnych a prawa duchownych (<i>Duda and Dudova v. Czech Republic, Károly Nagy v. Hungary, Sindicatul "Păstorul cel Bun" v. Romania</i>). 5. Autonomia wspólnot religijnych a prawa ich pracowników do wyrażania opinii w świetle orzecznictwa strasburskiego (<i>Rommelfanger v. Germany, Lombardi Vallauri v. Italy</i>) i luksemburskiego (IR v. JQ, C-68/17). 6. Autonomia wspólnot religijnych a prawo ich pracowników do poszanowania życia prywatnego (<i>Obst v. Germany, Schüth v. Germany, Fernández Martínez v. Spain</i>). 7. Autonomia wspólnot religijnych a prawo do ochrony danych osobowych (unijne Rozporządzenie Ogólne o Ochronie Danych i przepisy przyjęte przez związki wyznaniowe w Polsce na podstawie jego art. 91). 8. Autonomia wspólnot religijnych a prawa jednostek – perspektywa amerykańska (<i>Hosanna Tabor Evangelical Lutheran Church v. Equal Employment Opportunity Commission</i>).

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład problemowy Praca z tekstem Studium przypadku	Egzamin	Test Protokół
W_02	Wykład problemowy Praca z tekstem Studium przypadku	Egzamin,	Test Protokół
W_03	Wykład problemowy Praca z tekstem Studium przypadku Ćwiczenia praktyczne	Egzamin	Test Protokół
W_04	wykład problemowy Praca z tekstem Studium przypadku Ćwiczenia praktyczne	Egzamin,	Test Protokół
W_05	Wykład konwencjonalny,	Egzamin	Test

	wykład problemowy Praca z tekstem Studium przypadku ćwiczenia praktyczne		Protokół
W_06	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy Praca z tekstem Studium przypadku ćwiczenia praktyczne	Egzamin,	Test Protokół
W_07	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy Praca z tekstem Studium przypadku ćwiczenia praktyczne	Egzamin,	Test Protokół
W_08	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy Praca z tekstem Studium przypadku ćwiczenia praktyczne	Egzamin,	Test Protokół
W_09	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy Praca z tekstem Studium przypadku Ćwiczenia praktyczne	Egzamin,	Test Protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Studium przypadku (case study) Dyskusja	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
U_02	Studium przypadku (case study) Dyskusja Ćwiczenia praktyczne	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
U_03	Studium przypadku (case study) Dyskusja Praca w grupach	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
U_03	Studium przypadku (case study) Dyskusja Ćwiczenia praktyczne	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
U_04	Studium przypadku (case study) Dyskusja Ćwiczenia praktyczne	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
U_05	Studium przypadku (case study) Dyskusja Praca w grupach	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
U_06	Studium przypadku (case study)	Obserwacja Egzamin	Protokół Test

	Dyskusja		
U_07	Studium przypadku (case study) Dyskusja	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
U_08	Studium przypadku (case study) Dyskusja	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
U_09	Studium przypadku (case study) Dyskusja	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
U_10	Studium przypadku (case study) Dyskusja	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Metoda problemowa PBL (ProblemBased Learning) Studium przypadku (case study)	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
K_02	Praca w grupach w różnych rolach (lidera, sprawozdawcy, uczestnika)	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
K_03	Rozmowa sokratyczna Metoda problemowa PBL (ProblemBased Learning)	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
K_04	Rozmowa sokratyczna Metoda problemowa PBL (ProblemBased Learning) Dyskusja	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
K_05	Rozmowa sokratyczna Metoda problemowa PBL (ProblemBased Learning) Dyskusja	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
K_06	Rozmowa sokratyczna Metoda problemowa PBL (ProblemBased Learning) Dyskusja	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
K_07	Rozmowa sokratyczna Metoda problemowa PBL (ProblemBased Learning) Dyskusja	Obserwacja Egzamin	Protokół Test
K_08	Rozmowa sokratyczna Metoda problemowa PBL (ProblemBased Learning) Dyskusja	Obserwacja Egzamin	Protokół Test

VI. Kryteria oceny, wagi

Kryterium oceny jest posiadanie wiedzy objętej tematyką przedmiotu. Ocena numeryczna w skali ocen od 2 do 5.

Ocena niedostateczna (2):

Brak podstawowej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wytyczonych przez cele przedmiotu, wymagania i efekty kształcenia

Ocena dostateczna (3):

Minimalna (55-70%) wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne wytyczone przez cele przedmiotu, wymagania i efekty kształcenia

Ocena dobra (4):

Zadowalająca wiedza (71-90%), umiejętności i kompetencje społeczne wytyczone przez cele przedmiotu, wymagania i efekty kształcenia

Ocena bardzo dobra (5):

Gruntowna i pogłębiona (91-100%) wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne wytyczone przez cele przedmiotu, wymagania i efekty kształcenia

Szczegółowe warunki zaliczenia przedmiotu opisane są na stronie internetowej Katedry Prawa Wyznaniowego (www.kul.pl/wyznanie) – zakładka „Informacje dla studentów”.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30 – w tym kontakt online
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60 godz.

VII. Literatura

Literatura podstawowa:

1. P. Stanisławski, *Konstytucyjne zasady określające relacje państwa z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi: autonomia i niezależność oraz współdziałanie*, w: *Katolickie zasady relacji Państwo – Kościół a prawo polskie*, red. J. Krukowski, M. Sitarz, H. Stawniak, Lublin 2015.
2. Z. Zarzycki, *Zasada niezależności i autonomii Kościoła i państwa – czym naprawdę jest?*, w: *Konkordat: ocena z perspektywy 15 lat obowiązywania*, red. P. Kroczyński, Kraków 2014.
3. P. Borecki, *Autonomia kościołów i innych związków wyznaniowych we współczesnym prawie polskim*, „Studia z Prawa Wyznaniowego” 2012, t. 15.
4. European Court of Human Rights, *Guide on Article 9 of the European Convention on Human Rights*, 2020.

Literatura uzupełniająca:

1. W. Sobczak, *Wolność myśli, sumienia i religii – poszukiwania standardu europejskiego*, Toruń 2013.

2. M. Hucal, *Wolność sumienia i wyznania w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka*, Warszawa 2012.